

महाराष्ट्र विधानसभा
दिवसाच्या कामकाजाचा क्रम
शनिवार, दिनांक २९ जून, २०२४
(सकाळी ११.०० वाजता)

एक : कागदपत्रे सभागृहाच्या पटलावर ठेवणे -

- (१) वने मंत्री : महाराष्ट्र बांबू प्रवर्तन प्रतिष्ठान यांचे सन २०१९-२०२० ते सन २०२२-२०२३ या वर्षाचे वार्षिक अहवाल आणि लेखा अहवाल सभागृहासमोर ठेवतील.
- (२) उच्च व तंत्रशिक्षण मंत्री : (क) सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ, पुणे यांचा सन २०२२-२०२३ या वर्षाचा वार्षिक अहवाल सभागृहासमोर ठेवतील.
- (ख) कवयित्री बहिणाबाई चौधरी उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, जळगाव यांचा सन २०२२-२०२३ या वर्षाचा तेहतीसावा वार्षिक अहवाल सभागृहासमोर ठेवतील.
- (ग) संत गाडगे बाबा अमरावती विद्यापीठ, अमरावती यांचा सन २०२२-२०२३ या वर्षाचा चाळीसावा वार्षिक अहवाल सभागृहासमोर ठेवतील.
- (घ) राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज नागपूर विद्यापीठ, नागपूर यांचा सन २०२२-२०२३ या वर्षाचा वार्षिक अहवाल सभागृहासमोर ठेवतील.
- (ङ) स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ, विष्णुपुरी, नांदेड यांचा सन २०२२-२०२३ या वर्षाचा वार्षिक अहवाल सभागृहासमोर ठेवतील.
- (३) कृषी मंत्री : (क) महाराष्ट्र कृषि उद्योग विकास महामंडळ मर्यादित यांचा सन २०२०-२०२१ या वर्षाचा पंचावन्नावा वार्षिक अहवाल सभागृहासमोर ठेवतील.
- (ख) महाराष्ट्र राज्य बियाणे महामंडळ मर्यादित, अकोला यांचा सन २०२२-२०२३ या वर्षाचा सेहेचाळीसावा वार्षिक अहवाल सभागृहासमोर ठेवतील.

दोन : स्थगन प्रस्तावाच्या सूचना — (असल्यास) (म.वि.स. नियम १७ अन्वये)

तीन : लक्षवेधी सूचना (म.वि.स. नियम १०५ अन्वये) :

(शुक्रवार, दिनांक २८ जून, २०२४ रोजी दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात दर्शविण्यात आलेली परंतु पुढे ढकलण्यात आलेली लक्षवेधी सूचना क्र. १)

(१) सर्वश्री. विजय वडेटीवार, अस्लम शेख, संजय गायकवाड, रोहित पवार, डॉ. जितेंद्र आव्हाड, सर्वश्री. सुनिल प्रभू, अमीन पटेल, अमित विलासराव देशमुख, धिरज विलासराव देशमुख, राजेश एकडे, संजय जगताप, संजय पोतनीस, भास्कर जाधव, मोहन मते, डॉ. राहूल पाटील, सर्वश्री. जयंत पाटील, अतुल भातखळकर, नानाभाऊ पटोले, बाळासाहेब थोरात, अजय चौधरी, क्षितीज ठाकूर, हितेंद्र ठाकूर, राजेश पाटील, राम कदम, प्रमोद पाटील, योगेश सागर, श्रीमती यामिनी यशवंत जाधव, श्री. चेतन तुपे, श्रीमती श्वेता महाले वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे कामगार मंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-

"नागपूर-अमरावती महामार्गावरील धामना येथील चामुंडी एक्सप्लोसिव्ह प्रा.लि.या कंपनीत दिनांक १३ जून, २०२४ रोजी वा त्यासुमारास भीषण स्फोट होऊन या स्फोटात सहा जणांचा मृत्यू व तीन जण गंभीर जखमी होणे, स्फोटाच्या वेळी केवळ शिकाऊ कामगार व महिलाच कामावर उपस्थित असणे, या अकुशल कामगारांच्या हाती ५०० किलो स्फोटके देणे, काम सुरू असताना वरिष्ठ उपस्थित नसणे, स्फोटक असलेल्या ठिकाणी विशेष काळजी घेतली न जाणे, सुरक्षा पोशाख, सेफ्टी शूज अशी सुरक्षा साधने कामगारांना उपलब्ध करून न देता त्यांना काम करायला लावणे, या बेजबाबदारपणाला कंपनी व्यवस्थापनासोबतच शासकीय प्रशासकीय व्यवस्थासुद्धा जबाबदार असणे, स्फोट झाल्यानंतर जखमींना तात्काळ मदत मिळणे आवश्यक असताना दीड तासाने रुग्णवाहिका मदतीला पोहचल्यामुळे निष्पाप कामगारांचा जीव जाणे, गेल्यावर्षीदेखील नागपूर येथील कंपनीत स्फोट होऊन झालेल्या दुर्घटनेत निष्पाप कामगारांचा जीव गेला असणे, औद्योगिक सुरक्षेवर लक्ष ठेवणाऱ्या यंत्रणेचे याकडे दुर्लक्ष होत असणे, डोंबिवली MIDC मधून दर आठवड्याला स्फोट होऊन अपघात घडत असणे, सतत या घटना घडत असताना शासन आणि प्रशासकीय यंत्रणा याकडे गांभीर्याने लक्ष देत नसणे, याबाबत चामुंडी दुर्घटनेला जबाबदार असणाऱ्यांवर सडोष मनुष्यवधाचा गुन्हा दाखल करावा व मृतांच्या नातेवाईकांना व जखमींना शासनाची तसेच संबंधित कंपनी व्यवस्थापनाची ठोस मदत तात्काळ देण्याबाबत शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

(२) श्रीमती मनिषा चौधरी, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे मुख्यमंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-

"मुंबईतील दहिसर गावठण येथे १३५ रेल्वे प्रकल्प बाधित तसेच बोरिवली (पूर्व) येथील नूतन नगर, नेहरूनगर, संतोष नगर, दौलत नगर व दहिसर (प.) येथील

इंदिरानगर या वस्तीत सुमारे १३०० पेक्षा जास्त झोपडीधारक गेल्या ३५ ते ४० वर्षांपासून राहत असणे, या झोपडी धारकांकडे १९९५ चे ओळखपत्र, रेशनकार्ड, विज बिल, फोटोपास आणि सेन्सेस सर्टिफिकेट इत्यादी सर्व कायदेशीर पुरावे असणे, परंतु या झोपडीधारकांना रेल्वे प्रशासनाकडून झोपडी निष्कासित करण्याची वारंवार नोटीस बजाविण्यात येणे, झोपडी धारकांना त्यांचे म्हणणे मांडण्यासाठी रेल्वे कार्यालय, मुंबई सेंट्रल येथे बोलविण्यात येणे व त्यावेळी त्यांच्याकडून आवश्यक पुरावे सादर करण्यात येणे, या झोपडीधारकांवर रेल्वे प्रशासनाकडून होणारी कारवाई स्थगित करण्याची होत असलेली मागणी, यासाठी रेल्वे प्रशासनाकडे राज्य शासनाने करावयाची शिफारस, दहिसर गावठण येथील प्रकल्प बाधित व नूतन नगर, नेहरूनगर, संतोष नगर, दौलत नगर व दहिसर (प.) येथील इंदिरानगर या वस्तीतील झोपडीधारकांचे एमएमआरडीएच्या माध्यमातून पुनर्वसन करण्याची गरज, यावर शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

(३) श्री. प्रताप सरनाईक, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे मुख्यमंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-

"महाराष्ट्र ही संतांची भूमी म्हणून ओळखली जात असून महाराष्ट्रात सर्वाधिक महान संत होऊन जाणे, ज्यांच्या विचारांचा प्रसार हा भारताच्या सीमा ओलांडून झाला असून एक पावनभूमी म्हणून महाराष्ट्राचे नाव घेतले जाणे, महाराष्ट्राला वारकरी संप्रदायाची, भक्ती मार्गाची शेकडो वर्षांची परंपरा असून यात लाखो लोक धर्मकार्य, समाजकार्य भक्ती मार्गाने करीत असणे, तसेच आपल्या हिंदू धर्मात चारधाम यात्रा, माता वैष्णोदेवी यात्रा, अमरनाथ व अन्य प्रसिद्ध यात्रांना खूप महत्त्व असणे, त्याचबरोबर इतरही मोठी तीर्थस्थळे आहेत जिथे आयुष्यात एकदा तरी जाण्याचे ज्येष्ठ नागरिकांचे स्वप्न असणे, गोरगरीब, सर्वसामान्य कुटुंबातील ज्येष्ठ नागरिकांचे संघ "समूह तीर्थयात्रा" काढण्याचाही विचार करत असणे, परंतु त्यांच्या आर्थिक परिस्थितीमुळे कोणी सोबत नसल्याने आणि पुरेशी माहिती नसल्याने अनेक ज्येष्ठ नागरिकांचे तीर्थयात्रा करण्याचे स्वप्न पूर्ण होत नसणे, त्यामुळे राज्य शासनाने राज्यातील ज्येष्ठ नागरीकांसाठी "मुख्यमंत्री तीर्थ दर्शन योजना" सुरु करण्याची आवश्यकता, सदर योजनेत हिंदू, ख्रिश्चन, शीख, बौद्ध, जैन धर्मियांच्या महत्त्वाच्या तीर्थस्थळांचा समावेश करणे, राज्य सरकारतर्फे धार्मिक न्यास-धर्मस्व विभाग स्थापन करून त्यातून या यात्रांचे आयोजन करण्याबाबतची निर्णयात्मक कार्यवाही करुन तातडीने अंबलबजावणी करण्याच्या अनुषंगाने शासनाने कार्यवाही करण्याची आवश्यकता व उपाययोजना."

(४) श्री. सुभाष धोटे, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे सार्वजनिक आरोग्य व कुटुंब कल्याण मंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-

"राज्यातील चंद्रपूर जिल्हास्थित राजुरा मतदारसंघातील गोंडपिपरी येथील ३० खाटांच्या ग्रामीण रुग्णालय इमारतीचे बांधकाम सन १९८२ साली करण्यात आले होते परंतु सदरहू इमारत सद्यस्थितीत पूर्णतः जीर्ण झालेली असणे, सदर इमारतीचे

संरचनात्मक लेखापरीक्षण अहवालानुसार बांधकाम स्थिरता प्रमाणपत्राची तपासणी केली असता सदर इमारत वापरण्यायोग्य नसल्याचे निष्पन्न झालेले असणे, सदरहू जर्जर, मोडकळीस आलेल्या इमारतीमुळे भविष्यात जीवित व मालमत्ता हानी होण्याची दाट शक्यता असणे, माहे मे २०२४ मध्ये वा त्या दरम्यान चंद्रपूर जिल्हा आरोग्य विभागाच्या पथकाने भेट देऊन रूग्णालय परिसराचे निरीक्षण केले असता सदरहू इमारत वापरण्यायोग्य नसल्याचे स्पष्ट नमूद केले असून तातडीने रूग्णालय इमारतीचे नव्याने बांधकाम करण्याची आवश्यकता नमूद केलेली असणे, मात्र महसूल व आरोग्य विभागाचे याकडे दुर्लक्ष होत असल्याचे दिसून येणे, याबाबत जिल्हयाचे पालकमंत्री यांनी माहे फेब्रुवारी २०२४ मध्ये वा त्या दरम्यान आरोग्य व महसूल विभागाचे अधिकारी यांचे समवेत बैठक घेऊन योग्य सूचना दिलेल्या असणे, मात्र रूग्णालय इमारतीचे बांधकाम करणेसाठी जागा उपलब्ध करून देणेसंदर्भात अद्यापही कोणतीही तातडीची कार्यवाही झालेली नसल्याने स्थानिक जनतेत शासनाप्रती पसरलेला तीव्र असंतोष व नाराजीची भावना, याबाबत शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

चार : राज्यपालांच्या अभिभाषणावर चर्चा (पहिला दिवस).

पाच : शासकीय विधेयक :

पुरःस्थापनार्थ :-

सन २०२४ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ११ – महाराष्ट्र प्रादेशिक नियोजन व नगररचना (सुधारणा) विधेयक, २०२४

सहा : (शुक्रवार, दिनांक २८ जून, २०२४ रोजीच्या दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात दर्शविण्यात आलेला म.वि.स. नियम २९३ अन्वये प्रस्ताव)

सर्वश्री विजय वडेटीवार, बाळासाहेब थोरात, अजय चौधरी, जयंत पाटील, पृथ्वीराज चव्हाण, नाना पटोले, डॉ. जितेंद्र आव्हाड, सर्वश्री आदित्य ठाकरे, सुनिल प्रभू, भास्कर जाधव, विक्रमसिंह सावंत, अनिल देशमुख, जितेश अंतापूरकर, लहु कानडे, अॅड. यशोमती ठाकूर (सोनावणे), सर्वश्री कैलास गोरंटयाल, रविंद्र धंगेकर, अस्लम शेख, हिरामण खोसकर, अॅड. के.सी.पाडवी, डॉ. नितीन राऊत, सर्वश्री झिंशान सिद्दीकी, कुणाल पाटील, अमीन पटेल, शिरीष चौधरी, संग्राम थोपटे, राजेश एकडे, राजन साळवी, धीरज देशमुख, श्रीमती सुलभा खोडके, सर्वश्री वैभव नाईक, अमित देशमुख, रणजित कांबळे, अमित इनक, ऋतुराज पाटील, विकास ठाकरे, शिरीषकुमार नाईक, श्रीमती जयश्री जाधव, सर्वश्री सुभाष धोटे, राजू आवळे, माधवराव जवळगावकर-पाटील, संजय जगताप, डॉ. विश्वजीत कदम, सर्वश्री मोहनराव हंबर्डे, सहसराम कोरोटे, बाळासाहेब पाटील, विनोद निकोले, संदिप क्षीरसागर, राजेश टोपे,

प्राजक्त तनपुरे, वि.स.स. यांचा म.वि.स. नियम २९३ अन्वये प्रस्ताव : (चर्चा पुढे सुरू व मंत्र्यांचे उत्तर)

"राज्यातील शेतकऱ्यांबद्दल शासन उदासीन असून शासनाची ध्येयधोरणे त्यांना उध्वस्त करण्याचे काम करीत असणे, सततची नापिकी, दुष्काळ, टंचाई, अवकाळी, कर्जबाजारीपणा, कृषी विभागाच्या अपुऱ्या सोईसुविधा अशा संकटांमुळे शेतकरी मेटाकुटीस येणे, परिणामी शेतकऱ्यांच्या आत्महत्या वाढणे, मात्र या गंभीर प्रश्नांकडे शासनाचे सोईस्कर दुर्लक्ष होणे, शेतमालाला हमीभाव न मिळणे, बियाणे, खते यांच्या दरात झालेली प्रचंड वाढ, यामुळे शेतकऱ्यांची होत असलेली आर्थिक कुचंबणा, शेतकऱ्यांचे उत्पन्न दुप्पट करण्याची घोषणा हवेत विरणे, दुष्काळी परिस्थितीमुळे राज्यातील परिस्थिती गंभीर होणे, गतवर्षाची मदत अत्यंत तुटपुंजी असून अद्यापही बऱ्याच संख्येने शेतकरी या मदतीपासून वंचित राहणे, पीक विमा कंपन्यांच्या मुजोरीमुळे पीक विमा योजनेचा बोजवारा उडाला असून याकडे शासनाचे सोईस्कर होत असलेले दुर्लक्ष, राज्यात एकीकडे भीषण पाणी टंचाई तर दुसरीकडे टँकर माफीयांची लुटालूट याने सामान्य नागरिक हवालदिल झाला असणे, पाण्यासाठी शेतकरी टाहो फोडत असताना शासन त्याबाबत संवेदनशील नसणे, दुष्काळ व पाण्याची भीषण टंचाई निवारण्याबाबत करण्यात आलेल्या अपुऱ्या उपाययोजना, "हर घर नल का जल" योजनेद्वारे कोट्यवधी रुपये खर्चूनही महिलांच्या डोक्यावर हंडा कायम असल्याने शासनाची फसवी ठरलेली "गॅरंटी", चारा छावण्या उभारण्याबाबत शासनाकडून होत असलेली दिरंगाई, परिणामी पशुधनाचे हाल होऊन शेतकरी अडचणीत आलेला असणे, दुष्काळाच्या पार्श्वभूमीवर शेतकरी होरपळत असताना शेतकऱ्यांच्या संपूर्ण कर्जमाफीबाबत शासनाची असलेली अनास्था, माहे जानेवारी ते मे, २०२४ या कालावधीत अवकाळी पावसामुळे झालेल्या नुकसानीची भरपाई अद्याप न मिळणे, कांद्यावर निर्यात बंदी असल्यामुळे कांदा उत्पादक शेतकरी शासनाच्या चुकीच्या निर्यात धोरणांमुळे अडचणीत आलेला असणे, शेतकऱ्यांना योग्य तो लाभ मिळण्यासाठी कांदा, सोयाबीन, कपाशी, तूर, हरभरा, भुईमूग, धान, उडीद, मूग, हळद, मिरची इ. पिकांना योग्य तो दर मिळवून देण्यास शासनाला आलेले अपयश, परिणामी शेतकऱ्यांचे प्रचंड प्रमाणात होत असलेले आर्थिक नुकसान, धान, संत्रा उत्पादक शेतकऱ्यांवरील अन्याय कायम असणे, कोकणातील शेतकऱ्यांकडे सरकारचे झालेले अक्षम्य दुर्लक्ष, दूध उत्पादक शेतकऱ्यांना सरकारने घोषित केलेले अनुदान न मिळणे यामुळे लाखांच्या पोशिंद्याला शासनाच्या नाकर्तेपणामुळे हात पसरण्याची वेळ आलेली असणे, तसेच गेल्या दोन वर्षात शासनाच्या विविध विभागांमध्ये उघडकीस आलेल्या भ्रष्टाचाराची व गैरव्यवहाराची शासनाकडून गांभीर्याने दखल घेतली न जाणे, स्मार्ट प्रीपेड मीटर योजना ही काही विशिष्ट उद्योगसमूहाला फायदा पोहोचविणारी असल्याने या योजनेबाबत जनतेत पसरलेला असंतोष, चंद्रपूरच्या महाऔष्णिक वीज निर्मिती केंद्रात निविदा प्रक्रिया व साहित्य खरेदीत करण्यात आलेला भ्रष्टाचार, आदिवासी विकास व शालेय शिक्षण विभागात गणवेश व इतर खरेदीमध्ये झालेला कोट्यवधी रुपयांचा गैरव्यवहार, सार्वजनिक आरोग्य विभागात टक्केवारी, वसुली, बदल्या-पदोन्नतीत झालेला गैरप्रकार, ज्येष्ठता डावलून पदस्थापना, औषध तसेच रुग्णवाहिका खरेदीमध्ये झालेला हजारो कोटींचा घोटाळा, कामगार विभागात व बांधकाम कामगार मंडळामध्ये विविध योजनांमध्ये झालेला घोटाळा, राज्य उत्पादन शुल्क

विभागात सुरु असलेला भ्रष्टाचार तसेच आकृतीबंध पुनर्रचनेत झालेला गैरव्यवहार, अन्न व औषध प्रशासन विभागामध्ये सुरु असलेला भ्रष्टाचार, शेतकऱ्यांच्या दैनंदिन जीवनाशी निगडीत असलेल्या महसूल विभागात बोकाळलेला भ्रष्टाचार, फसलेले वाळू धोरण व वाळू माफियांचा हैदोस त्यामुळे सर्वसामान्यांची होत असलेली परवड, सातारा जिल्ह्यातील झाडाणी, ता. महाबळेश्वर गावात उच्चपदस्थ शासकीय अधिकाऱ्यांसह तेरा जणांनी ६४० एकर जमिनीच्या खरेदीत केलेला गैरव्यवहार, कौशल्य विकास, रोजगार व उद्योजकता विभागामध्ये वाढत असलेल्या भ्रष्टाचारास शासनाचा पाठींबा असणे, सेंद्रीय शेतीसाठीचा निधी अधिकाऱ्यांच्या भोंगळ कारभारामुळे अखर्चित राहणे, या सर्व प्रश्नांबाबत शासनाचे झालेले अक्षम्य दुर्लक्ष, याबाबत शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही व शासनाची भूमिका."

विधान भवन :
मुंबई,
दिनांक : २८ जून, २०२४

जितेंद्र भोळे,
सचिव (१) (कार्यभार),
महाराष्ट्र विधानसभा